

prædictis civilibus, & quæ tam conjunctim, quam separatim exerceri solent, & nondum vendita penes dictam Cameram existunt, criminalibus hujusmodi, & ratione scripturarum dumtaxat damnorum datorum officiis, civitatum, terrarum, castrorum, & locorum hujusmodi, etiam ad Legatorum, Communitatum, Universitatum, & aliarum particularium personarum cujuscumque dignitatis, præminentie, & auctoritatis existentium, quovis modo pertineant, & illa per deputatos a Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, seu Potestatibus, vel aliis justitiæ Ministris hæcenus exerceri solita sint, ac ad præfens exerceantur, quibusvis personis cujuscumque status, gradus, & conditionis existentibus, per Nos, aut quoscumque alios Rom. Pontifices Prædecessores nostros, ac Sedem eandem, ac etiam Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Potestates, ac alios Officiales, & personas hujusmodi, perpetuo, vel ad tempus, præterquam tamen ex causa onerosa, solutionis videlicet, & exurbationis pecuniarum factas, illarum omnium veriores tenores, datas, & decreta etiam irritantia in eis apposta, ac causa propter quas factæ & concessæ fuerunt, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, harum serie revocantes, cassantes, & annullantes, ac revocatas, cassatas, & annullatas, nulliusque roboris, vel momenti existere, nemini que suffragari, aut prodesse posse, seu debere decernentes. Ipsaque officia a quibusvis Communitatibus, Universitatibus, legationibus, guberniis, etiam perpetuis, vel temporalibus, necnon Magistratibus, Potestatibus, & aliis Judicibus & personis, penitus, & omnino perpetuo dismembrantes, & separantes, ac eadem officia Camere præfate applicantes, & appropriantes, & ad illam in futurum perpetuo declarantes & decernentes.

Paulique prædicti Bullæ confirmatur.

§.4. Necnon Pauli Prædecessoris hujusmodi super Notariatuum in criminalibus officiis concessas literas, veriores illarum tenorem, ac si de verbo ad verbum insertus foret, præsentibus pro expresso ac inserto habentes. Apostolica auctoritate etiam perpetuo confirmantes, & approbantes, Motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera nostra deliberatione, dilectum Filium Donatum Matthæum Minalem, modernum, & pro tempore existentem Theaurarium nostrum generalem totius Status nostri Ecclesiastici, & Camere hujusmodi Commissarium generalem, ad omnia, & singula quarumcumque Legationum, civitatum, terrarum, & locorum totius Status Ecclesiastici prædicti Notariatuum in civilibus, & nondum vendita criminalia, necnon damnorum datorum officia, etiam illa, per unum, vel duos, aut plures Notarios exerceri consueverint, ac sub quorumcumque S. R. E. Cardinalium, vel aliarum personarum legationibus, aut guberniis, perpetuis, vel temporalibus, comprehensa sint, cum eorum scripturis, si quæ sint,

necnon honoribus, oneribus, & emolumentis, cum capitulis infra scriptis, ac alias cum obligationibus, clausulis, cautelis, decretis, pactis, & conditionibus, ac pro pretio, seu pretiis dicto Theaurario beneficiis in utilitatem ipsius Camere convertendis, & applicandis ad vitam quibusvis personis, originariis, vel forensibus, sibi beneficiis.

§.5. Ita quod liceat ipsi Theaurario pro tempore existenti personas hujusmodi officia pro tempore ementes, in corporalem, realem, & actualem, omnium, & singulorum officiorum emptorum hujusmodi possessionem, seu quasi inducere, inductoque defendere & manutenere, amotis exinde, etiam manu regia, appellatione postposita, & cessante, quibusvis eorum detentoribus, quos Nos etiam per præfentes amovemus, & amotos esse denunciamus.

§.6. Necnon personas officia hujusmodi pro tempore ementes, statim emptione, & illorum admisione factis, in Notarios publicos & legales creamus, constituimus, & deputamus. Ita quod eis in posterum liceat quælibet instrumenta & scripturas, etiam ratione damnorum datorum hujusmodi, ac in civilibus, & criminalibus causis respective, conjunctim, vel separatim, & alias juxta modum per prædictum Theaurarium præfribendum, coram quocumque, five quibuscumque Judicibus, & personis, secularibus vel Ecclesiasticis quacumque potestate, vel etiam Cardinalatus honore, aut alias fulgen., & tam in judicio, quam extra scribere.

§.7. Necnon officia in criminalibus hujusmodi nondum vendita, si dictus Theaurarius illorum emolumentorum tenuitatem perpexerit, una cum civilibus officiis, literis Pauli Prædecessoris hujusmodi quoad hoc non obstantibus, personis, etiam locorum originariis, & incolis, vel forensibus, ac alias prout eidem Theaurario melius videbitur, nomine ejusdem Camere, & in illius utilitatem vendenda, concedenda, conferenda, & alienanda, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine constituimus, & deputamus.

§.8. Eique Cameram ipsam, omniaque illius bona præmissorum occasione in amplissima forma ejusdem Camere obligandi, aliaque in præmissis, & circa ea necessaria, ac opportuna faciendi, & exercendi, necnon detentores prædictos expellendi.

§.9. Ac unum, vel plures commissarium, seu Commissarios loco sui, cum simili aut limitata potestate, facultate, & auctoritate, ac alias, prout sibi videbitur, ad præmissa deputandi.

§.10. Ac si quæ forsan super præmissis, omnibus, & singulis aut aliis illorum occasione per eorundem officiorum emptores, aut Communitates, Universitates, Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, aut alias personas dubitari contingeret, ac propterea jam forsan inter eos orta sint, & oriri in posterum contigerit lites, & dubia, illa interpretandi, & declarandi, ac summarie, simpli-

Theaurario facultas eas alienandi conceditur.

Cancellarii, statim publici Notarii efficiuntur.

Theaurarii facultas vendendi Cancellarii etiam originariis, non obstante Bulla Pauli IV.

Cameramque pro venditionibus hujusmodi obligandi.

Cancellarias occupantes expellendi.

Dubia interpretandi, & lites decidendi summarie &c.

simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura judicii, appellatione remota, decidendi, & terminandi, plenam, & liberam ac omnimodam potestatem, facultatem, & auctoritatem damus, concedimus, & impartimur.

Prohibitio ceteris omnibus, de Cancellariis disponendi.

§.11. Districtius inhihentes quibusvis Communitatibus, Collegiis, & aliis particularibus personis, & pro tempore existentibus Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Potestatibus, Officialibus, Judicibus, & Commissariis, quibuscumque potestate, auctoritate, facultatibus, privilegiis, indultis, prærogativis, præminentis, & dignitatibus munitis, ne sub indignationis nostre, ac excommunicationis late sententiæ, aliisque quoad inferiores a Legatis, & Vicelegatis prædictis ejusdem Theaurarii arbitrio moderandis, applicandis, & infligendis poenis, quovis quæsito colore, ingenio, vel prætextu, audeant, seu præsumant, se ulterius in eisdem Notariatuum officiis, tam per Cameram venditis, quam deinceps vendendis, ac aliis præmissis, vel eorum interpretatione, ac originalibus scripturis officia hujusmodi, ipsorumque Notariorum præjudicium concernentibus, per se, seu eorum Cancellarios, seu Secretarios, aut Scribas, vel alium, seu alios intrromittere, aut de illis quomodolibet disponere, seu Notarios illa pro tempore ementes molestare, perturbare, vel impedire, aut contra eos procedere. Decernentes, & declarantes, detentores prædictos spoliatos esse, dici, & censer, aut illis actionem spoli propterea competere, aut desuper agere.

Preservatio hujusmodi venditionum.

§.12. Ac præfentes literas ullo umquam tempore, quovis quæsito colore, vel ingenio, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostre defectu notari, argui, vel impugnari, seu restitutiones in integrum adversus illas, per sic amotos, vel alios quoscumque impetrari, aut eos illis etiam motu simili contra uti, ipsaque præfentes ad viam juris reduci, etiam enormissimæ læsionis, aut alio quovis prætextu nullatenus posse. Ac illas, & quascumque venditiones, alienationes, & concessiones de eisdem officiis per eundem Theaurarium, & Commissarios ab eo pro tempore deputatos, nomine ejusdem Camere faciendas, sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, alterationibus, vel limitationibus contrariis minime comprehendi, sed illas perpetuis futuris temporibus validas, & efficaces fore, suoque plenarias, & integros effectus sortiri, & inviolabiliter observari, & quoties illa emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum, etiam sub data posteriori per ipsum Theaurarium, seu Commissarios, & emptores eligenda restitutas, & de novo concessas esse, & censer; necnon personas, quibus officia hujusmodi venduntur, & conceduntur, si per Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Potestates, & alios Officiales prædictos pro tempore existentes modo aliquo molestari, vel impediri contigerit, Cameram ipsam ad ipsos defendendum, &

manutenendum, ac alia præmissa omnino teneri.

§.13. Ac officia Notariatuum hujusmodi per triennium a data præsentium computandum, vacabilia non esse, neque censer, sed dicto triennio elapso, singulorum officiorum prædictorum, quando per illa obtinentium resignationes vel obitus, seu quamcumque aliam dimissionem, vel admisionem, aut venditionem vacaverint, illa præcedentibus supplicationibus manu Rom. Pont. aut in ejus præsentia signandis, ac alias in omnibus, & per omnia, prout in aliis Romanæ Curie officiis vacabilibus fieri consuevit, expediri debere. Necnon illa hac prima vice tantum per dictum Theaurarium pro pretio reperibili vendi, ipsumque Theaurarium literas patentes illarum concessionum, & assignationum desuper expedire, & concedere posse, ipsaque officia sub præsentibus comprehendi, & per eas Camera prædicta applicata esse, & censer.

Cancellariis per triennium proximum non vacant, & vacante a Theaurario concedantur.

§.14. Necnon personas illa pro tempore ementes facultatem instrumenta quæcumque rogandi, & scribendi, necnon, actitandi, aliaque faciendi in quocumque, & quibuscumque Tribunalibus Gubernatorum, ac ejusdem Status Ecclesiastici Rotæ Auditorum, Civitatum, Communitatum, Potestatum, Commissariorum deputatorum, & deputandorum, & aliorum quorumcumque Officialium, & Justitiæ Ministrorum, ac in Curia, seu Curis Mercatorum quorumlibet, ac coram quibuscumque officiis Ballestarum, Dationum, Gabellarum, mercium, sive pecudum, ac damnorum datorum hujusmodi, tam in causis civilibus, quam criminalibus, sive mixtis juxta modum per Theaurarium hujusmodi in illorum officiorum concessionum patentibus literis præfribendum, & non alias habere.

Cum facultate rogandi quæcumque instrumenta, & acta.

§.15. Ac tam cives, vel originarios, & incolas Civitatum, Terrarum, Castrorum, & locorum, in quibus officia hujusmodi instituta fuerunt, quam extraneas personas officia ipsa emere posse.

Originariis & ceteris eas consequi possint.

§.16. Et ita in præmissis, omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, seu illorum Locatentes, ac etiam S. R. E. Cardinales sublata eis & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Et ita & non alias observentur.

§.17. Volumus autem, quod persona, quibus officia hujusmodi conceduntur, Notarii Curiales nuncupentur. Ipsique infra scripta, ac ea que in ejusdem Pauli Prædecessoris literis continentur ordinationes, statuta, & capitula quæcumque, & præferta ea, que illorum sindicatum concernunt, omnino observare, librosque conficere, ac eorum instrumenta in protocollo debita redigere, sententias etiam, aliasque scripturas diligenter conservare teneantur.

Cancellarii statuta Pauli Quarti, & illas ordinationes servent.

§.18. Quod-

Acta in ma-
nualibus scri-
bant.

§.18. Quodque de cetero omnia acta, quae in litibus, & causis fieri, & scribi continget, non in forma processus, sed in libris, manualibus nuncupatis, scribere teneantur.

Taxae obser-
vent.

§.19. Nec ratione tam criminalium, quam civilium officiorum huiusmodi pro mercede plusquam hodie capitur, capere possint, servatis modo, & taxa in literis Pauli Praedecessoris praefati circa huiusmodi officia criminalia praescriptis.

Indultis & e-
xemptionibus
a Paulo IV.
concessis per-
fruantur.

§.20. Ipsisque omnibus, & singulis privilegiis, praerogativis, & exemptionibus Notariis criminalibus per literas Pauli Praedecessoris huiusmodi concessis, quoad personas, & res ipsorum Notariorum, & eorum Substitutorum, ac familiae usum, & victum in Civitatibus, Terris, Castris, & locis praedictis, ac extra eas, per universum Statum nostrum Ecclesiasticum praedictum utantur, potiantur, & gaudeant.

Contributio-
nes nemini
dare debeant.

§.21. Quodque partem aliquam suorum emolumentorum contribuere, aut aliquod onus, vel responsionem ratione suorum officiorum quibusvis Communitatibus, Collegiis, Legatis, Gubernatoribus, aliisque personis solvere minime teneantur, non obstante, quod alias contribuerint, seu solverint, aut onus aliquod habuerint, etiam ex causa onerosa, solutionis videlicet, & exbursementis pecuniarum dictae Camerae tantum factae. Sed eo casu certior factus Thesaurarius ipse, prius iis, quorum interest de forte principali, quam solverint, aut alia aliqua remuneratione, vel assignatione providere, & circa ea in prima dictorum officiorum venditione advertere debeat, & teneatur. Sitque pro ea vice dumtaxat merus iudex, ita ut ab ejus sententiis, seu declarationibus, vel decretis, verbo vel in scriptis, etiam ad partium instantiam latis, & factis, appellari non liceat, auditis prius iis, quorum interest, quibus interea emptores praefati nihil solvere teneantur.

Auditor C.
eorum iudex
deputatur, &
sive Thesau-
rarius respo-
sive.

§.22. Ac quod dicta Camera, & illius Curiae causarum pro tempore existens generalis Auditor, & Thesaurarius, ac eorum quilibet in solidum, emptores eorumdem officiorum, eorumque per eos emptorum officiorum huiusmodi substitutos in pacifica possessione manuteneat debeat, ac facta venditione praedicta dictus Auditor Notariorum Curialium huiusmodi in omnibus causis, tam ratione dictorum suorum officiorum, quam alias contra eos per quoscumque quomodolibet pro tempore motis merus iudex, & executor sit, esseque censetur. Ita ut ipsi coram alio iudice, quovis praetextu, vel causa revocari, seu trahi non possint, ac in eisdem litibus, & causis, quae videlicet ratione personarum suarum inter eos, ac officiorum eorum contra quoscumque, idem Auditor manu regia, sine strepitu & figura iudicii, sola facti veritate inspecta, appellatione ab ejus sententia remota, procedere possit, & debeat. Ita tamen quod pars, quae gravata censetur, parito iudicato, & resectis expensis,

sententiae revisionem in Camera petere possit, & si damna aliqua per emptores Notarios huiusmodi, aut aliquem eorum passa, aut expensa in eisdem litibus, & causis ratione dictorum eorum officiorum factae fuerint, idem Auditor, prout iustum ei videbitur, a partibus condemnatis, aut Camera praedictis de illis satisfieri facere procuret, & teneatur.

Prohibitio
ceteris offi-
cialibus, de-
super se in-
tromittendi.

§.23. Quodque Legati, & Vicelegati Provinciarum, sive Civitatum, Castrorum, Terrarum, & locorum Gubernatores, Communitates, & Collegia, Potestates, ac Commissarii, qui ad praesens administrant, aut administraturi sunt iustitiam, coram quibus Notarii, seu eorum Substituti, tam civiles, quam criminales in toto Statu Ecclesiastico pro tempore scribentes existunt, non possint, nec debeant Notarios Curiales huiusmodi molestare, vexare, perturbare, seu impedire supra possessione, seu quasi huiusmodi eorum officiorum, vel emolumentis, neque se eorum officiis aliquatenus ingerere, ad eaque officia alios Notarios quomodolibet introumittere, vel salaria eorum contra earumdem praesentium, ac Pauli Praedecessoris desuper confectarum literarum huiusmodi formam diminuere, nec dicta officia in ascriptum recipere, neque conductores aliquos proferre, sub poena excommunicationis per contrafacientes eo ipso incurrenda, a quonon nisi a praedicto Auditore Camerae, ac resectis prius ejusdem Auditoris arbitrio damnis & interesse ipsorum Notariorum Curialium, & non alias absolvi possint.

Cancellaria-
rum concessio-
nes, rescin-
dantur in Ca-
mera Aposto-
lica ultra dimi-
dium lesa sit.

§.24. Et si reperierint aliqua ex dictis officiis tam civilibus, quam criminalibus vendita, seu alias quibusvis personis quocumque titulo, tam per Nos, quam Praedecessores nostros, aut Cam. Apost. praeter & contra, tam earumdem praesentium nostrarum, quam praedicti Pauli Praedecessoris jam desuper confectarum literarum, huiusmodi formam & tenorem quomodolibet alienata, si in alienatione huiusmodi dicta Camera ultra dimidium lesa fuisse reperiat, tunc illorum emptoribus per Camerae ipsam prius restituti pretiis, illa ab eodem Thesaurario, de novo uti vacantia vendantur. Illaque in omnibus, & per omnia sub praesentibus comprehendantur, & comprehensa omnino intelligantur.

Cancellarii
eorum scri-
pturas ad Ar-
chivium deferre
non teneantur,
sed eorum suc-
cessoribus co-
signate.

§.25. Quodve in omnibus Civitatibus, Terris, & locis totius Status Ecclesiastici praedictis, etiam si in illis Archivia aliqua, non tamen ex causa onerosa exbursementis videlicet pecuniarum eidem Camerae factae ut praefertur, instituta, etiam quibusvis facultatibus, & privilegiis munita existant, Notarii ipsi Curiales diligentissime scripturas, & instrumenta suorum officiorum conservent, ac ad illorum delationem ad Archivia huiusmodi non teneantur, sed illa, occurrente eorumdem officiorum, sive per cessum, aut venditionem, sive per mortem, aut alias, vacatione, ei, cui a Sede Apostolica officia huiusmodi sic vacantia concedentur, assignari, & tradi debeant.

§.26. Ipsi-

Cancellariae
habentur pro
Archivis ubi
illa non sunt.

Officiales te-
nentur ad in-
stantiam Can-
cellarium, alios
Notarios inquirere
& reportes
inhabiles re-
pellere.

Notariorum
decedentium
scripturas,
Cancellarii
custodiant si
Archivia non
sint in locis
illis.

§.26. Ipsique Notarii Curiales in Civitatibus, Terris, Castris, & locis huiusmodi, in quibus nulla Archivia existant, a reliquis Civitatibus, Terrarum, Castrorum, & locorum eorumdem non Curialibus Notariis pro Archivio habeantur, ac illarum scripturarum custodes existant, nec tam eas, quam suas alias quavis de causa transportare valeant.

§.27. Ac Civitatum, Castrorum, Terrarum, & locorum, in quibus Notarii ipsi Curiales instituti fuerint, Gubernatores, seu iustitiae administratores, eisdem Curialibus Notariis instantibus ceteros Notarios non Curiales iure, vel privilegio, aut facultatibus, instrumenta rogandi suffultos, de eorum privilegiis, facultatibus, & iure huiusmodi inquirere, sibi que suorum privilegiorum, facultatum, & juris patentes literas ostendi petere, & facere, ac eos, quos habiles repererint, ad rogatum contractuum, & instrumentorum suscipiendos admittere, Alios vero minus habiles, etiam quantumvis idoneos, & sufficientes privilegio munitos, repellere, eisque ne contractus, & instrumenta conficiant, aut se de eis rogent, inhibere possint, & cogant admissos huiusmodi Notarios ad instrumenta redigenda in libros, & protocolla, eisdem modo & forma, ac sub poenis quae in dicta Constitutione Pauli IV. continentur. Quorum quidem Notariorum non Curialium inquisitio singulis saltem mensibus, & ad quamlibet ipsorum Curialium Notariorum instantiam, & adversus inobedientes executioni a Gubernatoribus, & iustitiae ministris huiusmodi sine aliquo temporis intervallo fiat, ad hoc ut scripturae publicae suum effectum sortiantur, sub poenis contra Gubernatores, aliosque iustitiae ministros, opem, auxiliumque suum in supra, & infra notatis casibus denegantes praefato Auditori Camerae benevisis.

§.28. Quando autem in praefatis locis, ubi nullum est Archivium quisquam Notarius non Curialis decesserit, aliquis ipsorum Curialium Notariorum cum Cancellario Universitatis, seu Communit. si talis Universit. vel Communitas Cancellarium habeat, sin minus cum alio, ubi scripturae Notarii non Curialis defuncti repererint, se conferat, ac eas accipiat, & de illis inventarium conficiat, quo confecto illud in libro penes se remansuro registret, & deinde illud Notarii defuncti haeredibus consignet, ac scripturas huiusmodi ad officium suum transportet, & simul cum aliis suis scripturis conservet. Ac casu quo extrahendum, aut dandum sit sumptum aliquod scripturarum, & instrumentorum Notarii defuncti huiusmodi, possit, & debeat illud publicare, tantamque mercedem recipere, quantum si rogatus de eodem sumptu instrumento fuisset, relictis tamen mercedis ejusdem tribus ex quatuor partibus haeredibus praefatis, & si dicti Notarii non Curiales, dum infirmantur scripturas suas huiusmodi Notariis Curialibus consignare voluerint, teneantur Notarii Curiales huiusmodi eas recipere, Bull. Rom. Tom. IV. Part. II.

& morte Notarii consignantis succedente, ordinem, qui supra describitur, omnino sequi. Et circa haec Gubernatores, ceterique iustitiae ministri Civitatum, Terrarum, Castrorum, & locorum, in quibus Notarii non Curiales huiusmodi obierint, Notariorum defunctorum huiusmodi haeredes ad consignandum scripturas illorum, si quae penes illos extiterint, sub poenis sibi benevisis cogere, & compellere, auxiliumque favorem, & operas efficaces desuper impendere debeant: quae si recusaverint, a praefato Auditore Camerae, poena ejusdem Auditoris arbitrio imponenda, & applicanda, puniri possint. In locis autem, ubi plures Notarii aderunt Curiales, occurrente obitu aliquorum Notariorum non Curialium, tunc is Notarius Curialis curam scripturarum defuncti habeat, qui ad hoc a ceteris sociis forte extractus erit.

§.29. Porro si in Civitate, aut Terra, vel loco alio plures fuerint Notarii Curiales, nulli partium ligantium causam inchoare liceat coram eo Notario, quem volet, etiam si causa, vel lis sit ordinaria, seu extraordinaria, aut commissionis, sive appellationis, sed per turnum causae omnes distribuantur inter Notarios, prout in Alma Urbe, ac inter Rotae Notarios Almae Urbis nostrae fieri, & observari solet, videlicet qui voluerit committere causam, vel litem, aut eam inchoare de mandato Superioris, sive per viam libelli, sive alterius cuiusvis petitionis, seu appellationis, adhibet Mensarium, qui quolibet mense forte ab illis eligetur, & mutabitur ipse, librumque ad hunc effectum custodiet cum inscriptione nominum, & cognominum aliorum Notariorum collegarum suorum in eodem tribunali, ubi pendebit causa, eaque nomina in bussula ad hoc apta imbusulabit, & unus illorum forte extractus in illa causa Notarius esse censetur. Idemque Mensarius in praedicto libro Notariorum extractum dictae causae faciet debitorem, cum descriptione tituli, & nuncupationis causae, nominumque partium litigantium, & successive in aliis pro tempore advenientibus causis extrahatur unus reliquorum Notariorum, qui super fuerint in bussula, & sic de aliis donec turnus finitus fuerit, & eorum quisque causam aliquam habuerit, & super hoc turno etiam comprehendatur nomen Mensarii, finitumque turno iterum nomina omnium Notariorum in bussula ponantur, nominaque, & causae modo, quo supra extrahantur, & inter eos dividantur, quo fiet, ut donec extractio nominum a bussula facta fuerit, partes litigantes suae causae Notarium profusus ignorabunt. Notario extracto, causaeque per Mensarium Notario extracto assignata, penes ipsum remaneat, ac in ea scribat, nec in illa aliis Collegii Notariis licet in eodem tribunali in eadem causa scribere, aut illo modo se in ea immiscere. Ita ut Notarius, cui forte causa obtigerit, etiam si illa non agitur, se iterum imbusulare petere non possit, donec turnus ipse finiat.

Causae inter
plures Cancellarios per
turnos a Mensario
distribuantur
&c.

§.30. Et similiter singulis primis diebus
A a
cujus

Mensarii ex-
tractio, & of-
ficium.

cuilibet mensis forte extrahatur unus Mensarius, cui libri Mensariatus consignabuntur, & computa causarum, ad quos pertinebunt, cum bussula, aliisque nominibus, quae supererunt. Et quia multis in locis plurium causarum principium sumitur, vel ex praescripto, vel monitorio Superiorum, aut a fugae suspitionis mandato, in quibus solum est apponi sigillum Judicis. Volumus, ad hoc, ut servetur aequalitas in distributionibus causarum inter Curiales Notarios hujusmodi, quod sigillo ipso penes Judicem remanente in eventum expeditionis praescripti, aut monitorii, vel mandati, antequam illa sigillentur, Notarius ex bussula extrahatur, qui praescriptum, seu monitorium, vel mandatum hujusmodi scribat, quo scripto, ipse ad Mensarium Notarium accedat, ac ab illo sigillari procuret. Et in locis, in quibus ratione praescriptorum, monitoriorum, & mandatorum hujusmodi nihil ultra sigillum solvitur, sigillo hujusmodi Mensario pro tempore existenti soluto, Mensarius ipse in fine mensis Superiori, seu Judici, ad quem spectat sigilli emolumentum, computum sigillorum datorum reddere teneatur. In locis vero, in quibus sigillum hujusmodi gratis datur, Mensarius illius ratione nihil exigit. In locis autem, in quibus eorundem praescripti, monitorii, & mandati ratione partim pro sigillo, partim vero pro scriptura aliquid solvitur, Notarius scribens suam ratam retineat; ratam vero Judicem, vel Superiorem ejusdem sigilli ratione tangentem, Mensario tunc existenti persolvat, ac Mensarius de similibus, ut supra, eidem Judici, seu Superiori in fine cuilibet mensis computum reddere debeat, nec hoc ordine intelligatur confundi causa unius tribunalis cum alio tribunalis, sed cuilibet tribunalis Notarii Curiales pro tempore existentes, de per se suum turnum conficiant in divisionibus causarum.

Cancllarii non se intromittant in scripturis Notariorum, ubi sunt Archivia.

§.31. In Civitatibus vero, in quibus pro conservatione scripturarum sunt Archivia, & registra, ac ordo publicus, nec de fraude, errore, ignorantia, aut scripturarum amissione dubitatur, Notarii Curiales praefati aliorum non Curialium Notariorum scripturis, rogibus, vel instrumentis minime se intromittant, nihil tamen recognitionis, vel alterius oneris Archivio, aut matriculae hujusmodi solvere, aut illis modo aliquo subici, aut illorum legibus, & statutis parere minime teneantur. Prohibentes reliquis Notariis dicti Status nostri Ecclesiastici ne actum aliquem litis, seu illius dependentiae, aut praesentationis monitorii, citationis, executionis, pacis, concordiae, aut alterius rei, unde lis, seu judicium inchoatur, vel deducitur, in ea Civitate, in qua Notarii Curiales extiterint, scribere, recipere, seu de illis rogare praesumant.

Partes cogi non possunt ad extrahendum instrumenta.

§.32. Insuper quod nulla, vel Bononiae, vel alterius Civitatis, aut loci Archivia, vel registra consuetudinem cogendi partes etiam invitatas ad extrahenda a suis protocolibus publica instrumenta, & acta, etiam multa necessitate requirente habentia, id deinceps

facere, neque illorum Notarii, nec etiam ipsi Curiales & actuarii personam aliquam contra illius voluntatem ad extrahendum instrumenta non solum facta, sed etiam fienda cogere, aut alias contra illam desuper agere queant.

§.33. Praeterea quoties litem aliquam, ac illius actus transportare contigerit, si arrha a partibus litigantibus Notario causa data fuerit, Notarius ipse easdem partes pro rata quamlibet earum tangente, etiam si partes ipsa actibus, & scripturis hujusmodi non amplius indigeant, ad solutionem scripturarum actorum praedictorum omnino cogere, & compellere possit.

Arrham dantes pro scripturis, ad solutionem earum cogi possunt.

§.34. Deinde quod omnes Notarii Curiales unum Collegii, & Congregationis corpus efficiant, ac unum Collegium Romae instituant, & qui ex Notariis ipsis Romae praesentes fuerint, quoties mense semel ad minus congregari, & de rebus officia praedicta concernentibus tractare, ac pro salubritate illorum, & dicti Collegii conservatione, & directione, quaecumque statuta, & ordinationes, licita tamen & honesta cum voto tamen, & assensu praedicti Auditoris Camerae, quoties eis videbitur, condere, facere, statuere, & ordinare, illaque postquam condita, facta, statuta & ordinata fuerint, pro eorum libito, ac temporum qualitate id exigente mutare, alterare, aut penitus cassare, & alia de novo facere, statuere, condere, & ordinare. Necnon officia ipsa attentis singulorum valore, & pretio, prout eis illorum conscientia distaverit, taxare. Ita quod taxa facta singuli singulorum officiorum hujusmodi Notarii illam singulis annis eidem Collegio per illud iuxta providam illius ordinationem de illa disponendam persolvere teneantur.

Cancllarium Collegium in Rom. Curia erigere tenentur.

§.35. Dummodo tamen taxa ipsa decem scuta auri non excedat, nec minor taxa unius scuti similis existat. Praeterea vacatione alicujus ex dictis officiis per cessum, vel decessum, aut aliter pro tempore occurrente, in admissionibus novorum Notariorum eadem taxa, seu rata eidem Collegio de illa per illud, ut praefertur, disponenda solvatur.

Taxa solvenda in admissionibus Cancllarii.

§.36. Insuper officia praedicta (exceptis laese Majestatis, falsitatis, aut homicidii criminibus, ac servata forma Bullarum. Pauli Praedecessoris) hujusmodi ratione, cujusque alterius criminis confiscari, aut illa obtinentes eis privari, vel cessiones, aut resignationes de illis pro tempore faciendae impediri, aut quavis de causa differri non possunt, nec debeant.

Cancllarium Officia non confiscantur.

§.37. Et super illis liceat inire Societates, prout in aliis Romanae Curiae officiis fieri solet.

Super eis Societates fiunt.

§.38. Et dum concedentur in posterum pro supplicationis expeditionis expeditione, & compositione (hac prima vice dumtaxat excepta) quinque scuta auri pro centenario ratione pretii venditionis officii, usque ad summam mille scutorum inclusive, a summa vero mille scutorum hujusmodi, usque ad aliam quamcumque duo scuta similia pro quo-

Taxa compositionis solvenda in cessionibus Officiorum.

quolibet centenario, nostro, ac pro tempore existenti Romani Pontificis Datario solvatur.

Facultas illa resignandi.

§.39. Et quoties Notarii Curiales praefati per se, vel eorum Procuratores officia resignabunt, aut juri in illis, vel ad illa competenti in manibus nostris, ac pro tempore existentis Romani Pontificis cedent, Nos, ac pro tempore existens Rom. Pontifex hujusmodi resignationes, seu cessionesmittere, & in registro solito registrati facere, idemque Datarium datam parvam dare teneatur, secundum quam expediatur supplicatio, quanto citius poterit.

Cancllarium Collegium gaudet privilegiis Archidiaconi Rom. Curiae & aliis hic expressis.

§.40. Quodque Notariorum Curialium Collegium hujusmodi, omnibus & singulis privilegiis, facultatibus, praerogativis, & gratiis Collegio Archidiaconi Romanae Curiae (sine tamen illius praedictio) quomodolibet concessis, etiam quoad creationem Notariorum, aliaque id genus negotia, utatur, potestatur, & gaudeat, omnesque, & singuli Notarii Curiales statim ubi admissi, eorumque nomina in libro Collegii Curialium praedictorum descripta fuerint, Notarii Apostolici Curiales, ut praefertur, nuncupati, vere sint, & esse censentur, ac pro talibus habeantur.

Officia per substitutos exercent.

§.41. Quodque Notarii Curiales sua officia hujusmodi per se, vel alium, seu alios, fideles scilicet, & sufficientes Substitutos, Notarios tamen publicos Apostolica auctoritate creatos, ac habiles, & idoneos, & a praedicto Notariorum Curialium Romae instituendo Collegio approbatus, quoque in eodem Collegio cautionem idoneam de probe, & legaliter exercendo, ac se syndicati submitendo, aliaque agendo juxta formam literarum Pauli Praedecessoris hujusmodi exercere.

Instrumenta que ubique rogant.

§.42. Necnon quaecumque instrumenta ubicumque locorum rogare, & tales Substituti illa (patronis eorum a Civitatibus, Terris, Castris, & locis, in quibus eorum Notariatus officia instituta fuerint, absentibus) publicare, & subscribere possunt. Decernentes hujusmodi instrumenta, tam Romae, quam alibi ubicumque locorum, plenam, & indubitatam fidem facere, nec de illorum validitate aliquo umquam tempore dubitari posse.

Collegium habeat sigillum, & nemini subponeat.

§.43. Ac quod liceat eidem Collegio habere sigillum, & sub illo legalitates, aliaque hujusmodi expedire, prout in aliis eisdem Rom. Curiae Collegiis observatur. Quodque Notarii ipsi Curiales in Civitatibus, Terris, Castris, & locis dicti Status nostri Ecclesiastici, in quibus plures sunt Notarii, alia Collegia a Romano Collegio tamen dependentia, cum simili sigillo, & quae ab omni alio Collegio, Societate, & matricula aliorum Notariorum, atque Doctorum liberi, & exempti, nullisque superioritatem in illos, eorumque Notarios, exercere possit, similiter facere, & instituire possint.

Executores que sunt expeditionum Rom. Curiae, etiam priva-

§.44. Porro quod Notarii Curiales hujusmodi in quibuscumque Provinciis, Civitatibus, Terris, Castris, & locis dicti Status, Rom. Tom. IV Par. II.

tus nostri Ecclesiastici, ubi refererint, sint executores, ad eosque pertineant praesentatio, & intimatio, & executio videlicet Romanae Curiae expeditionum, veluti literarum in forma Brevis, monitoriorum, citationum, inhibitionum, brachii secularis, & cujuscumque generis executionum illuc a Romanis Judicibus, ac Urbe praedicta pro tempore transmitterent, nec ibi praeter ipsos alius rogare, vel scribere, nec alii intimationes supradictorum facere possint, alias intimationes, & rogatus hujusmodi nullus sint roboris, vel momenti, & illis fides nullatenus adhibeatur.

1564. tunc quo ad alios.

§.45. Neque Legati, Viclegati, alive Superiores, & iustitiae ministri causas, tam criminales, quam civiles, coram Judicibus inferioribus inchoatas, & acceptas ab illis, in Notariorum Curialium, & capitulorum hujusmodi praedictio evocari, vel alias ab eis amovere, praeterquam in capitalibus causis, quo casu id (servatis tamen Curialium Notariorum hujusmodi emolumentis, ac sine illorum praedictio) fieri possit.

Gubernator non advocet causas in eorum praedictio.

§.46. Decernentes praemissa, omnia & singula nullo umquam tempore quovis quesito colore vel ingenio, de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intensionis nostra defectu notari, vel impugnari posse, sed illa semper valida, & efficaciter fore, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, & inviolabiliter observari, ac Notariis Curialibus, illorumque Collegiis praedictis, in omnibus & per omnia suffragari, ac ut praefertur, judicari, & definituri debere.

Clausula praeservativa.

§.47. Non obstantibus praemissis, ac nostra de non tollendo jure quesito, non tamen ex causa onerosa praedicta proveniente, & aliis quibuscumque Apostolicis, necnon in Provincialibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, ac Provincialium, Civitatum, Terrarum ac locorum hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Potestatibus, & aliis personis de hujusmodi officiis quomodolibet etiam ex causa onerosa eidem Provinciis, Civitatibus, Terris & locis, ac personis per quoscumque Rom. Pontifices, & Cameram ipsam, etiam Nos, & praetextu donationis, cessionis, & aliarum dispensationum, etiam motu, & scientia similibus, ac alias concessis, approbatis, & innovatis, quas & quae illorum omnium vim, & effectum datas, & tenores pro expressis habentes ad effectum praemissorum revocamus, irritamus, & annullamus, illisque specialiter, & expresse derogamus.

Clausula derogatoria.

§.48. Et in super pro praemissorum omnium conservatione praefatum Auditorem Camerae in conservatorem, & executorem praesentis nostrae intensionis, ac omnium, & singulorum in ea contentorum specialiter, & expresse facimus, constituimus, & deputamus. Volentes quod praesentium transumptis etiam impressis, sigillo, & manu ali-

Auditor C. executor deputatur.

cujus Prælati munitis, talis & tanta fides adhibeatur, qualis & quanta præsentibus adhiberetur, si illa in medio originaliter exhiberentur, vel ostenderentur. Aut si aliquibus communiter, vel divisim a prædicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis dictæ Sedis indultis, generalibus, vel specialibus quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumcumque totis tenoribus habenda sit in eisdem literis mentio specialis. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo, &c.

D. P. An. V.
6. Octobris.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, Prædie Non. Octobris, Pontificatus nostri Anno V.

Sequitur facultas Theſaurarii Papæ, locandi, & disponendi de dictis Cancellariis.

PIUS PAPA QUARTUS

Motu proprio &c.

Exordium.

Continua mentem nostram sollicitudo vexare non cessat, ut circa ea quæ pro Noſtrorum, & Sedis Apostolicæ subditorum utilitate, illorumque, necnon Civitatum, Terrarum, & locorum Noſtri Status Ecclesiastici, prospera, salubrique directione, a Nobis emanarunt, ita provide attendamus, quod per ampliationem facultatum personarum desuper deputatarum, ac aliis viis opportunis illorum debita executio suum felicem, celeremque consequantur effectum.

Hic Pontifex edidit Const. de qua hic.

§.1. Cum itaque Nos nuper, &c. Omittitur residuum narrative, quia ipsa Bulla est, quæ præcedit.

Et modo dat facultatem Theſaurario dictis Cancellariis locandi.

§.2. Et sicut accepimus idem Theſaurarius ad venditionem, & concessionem singulorum officiorum hujusmodi, certis supervenientibus legitimis causis, ita prompte citra grave dictæ Cameraæ damnum, & præjudicium procedere nequeat, idcirco Nos ejusdem Cameraæ indemnitati, quantum in Nobis est, consulere, & si non venditionis, saltem alia non minus ipsi Cameraæ commoda, atque utili via de ipsis officiis disponere, ac alia, quæ per Nos in dictis literis desuper statuta sunt, & ordinata, executioni debite demandare volentes, literarumque prædictarum veriores tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus pro expressis habentes, præfatos Donato Matthæo Minali moderno, & pro tempore existenti Theſaurario nostro generali hujusmodi, ut ultra eas, quas literarum earundem vigore, tam circa officiorum hujusmodi dispositionem, quam alia in literis ipsis con-

tenta quæcumque debite exequenda sibi concessimus facultates, etiam omnia, & singula, tam civilium, & criminalium, quam quoad scripturas dumtaxat damnorum datorum, Notariatuum, officia hujusmodi, in toto, vel in parte, ac alias prout sibi commodius eidemque Cameraæ utilius facere videbitur, cum omnibus illorum scripturis, libris, protocollis, & instrumentis, si quæ habeant, necnon honoribus, oneribus, & emolumentis, uni, seu pluribus personis, Civitatibus, Terrarum, & locorum prædictorum, originariis, vel forensibus, ad tempus per eum præfigendum, & determinandum, pro pretio, seu pretiis reperibilibus, ac cum pactis, & conditionibus, ac alias modis, & formis, prout eidem Donato Matthæo moderno, ac pro tempore existenti Theſaurario hujusmodi melius videbitur, Cameraæ prædictæ nomine, ac in illius utilitatem, & commodum arrendare, locare, seu ad firmam, vel aliam responſionem annuam, seu mensuram concedere. Ac pretium, seu firmam, vel aliam responſionem hujusmodi, etiam unico contextu, & anticipata solutione recipere, & habere, aut recipi, & haberi, ac de receptis, & habitis Arrendatoris, & solventes quoscumque quietare, & liberare, seu quietari, & liberari facere, necnon quæcumque obligationes, etiam dictæ Cameraæ bonorum quorumcumque, ac promissiones, actus, & instrumenta desuper necessaria, ac in eorundem arrendatariorum favorem, & cautelam tendentia facere, aliqua opportuna circa ea exequi. Necnon personæ, seu personis, cui, vel quibus officia ipsa, in toto, vel parte, ut præfertur, arrendata fuerint, ut officia ipsa per quemcumque, seu quoscumque Substitutos idoneos, & habiles, ac in artis Notariatus hujusmodi peritos, & Notarios, præstita tamen de Substitutorum eorundem fide, & legalitate idonea, & sufficienti cautione arbitrio dicti Theſaurarii exercere, seu illa sublocare libere, & licite valeant, scientia, potestate, ac auctoritate similibus concedimus, & indulgemus, eisque liberam, amplam, & omnimodam desuper facultatem, potestatem, & auctoritatem damus, concedimus, & impartimur.

Cancellarii prædicti, & Notarii Episcoporum, se ipsos non impediunt.

§.3. Districtius inhibentes tam officia præfata emptionis, & venditionis, ac arrendamenti, seu locationis titulo pro tempore obtinentibus, & exercentibus, quam Curiarum Episcoporum Notariis quibuscumque, ne sub excommunicationis late sententia, ac ducentorum ducatorum per quemlibet contravenientium qualibet vice incurrant, & eidem Cam. Apost. applicentur pœnis, ipsi in civilibus, & profanis tam ordinariis, quam com. uti ad Curiales, illi vero in spiritualibus causis, uti ad Curiarum Episcoporum Notarios hujusmodi, dumtaxat spectant. scribere, astutare, seu se alias de illis respective in alterius præjudicium introumittere quovis prætextu, seu quæsito colore, aut ingenio directe, vel indirecte audeant, seu præsumant.

§.4. Ac

XCVIII.

Reintegratio privilegiorum, ac facultatis quærendi elemosynas pro Archihospitali Sancti Spiritus in Saxia de Urbe.

Alia de isto Archihospitali plene scripta apud Const. XL. Innoc. III. Inter Tom. III. Par. I. fol. 108.

PIUS PAPA QUARTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum Magistrum illum Coelestem, & Dominum nostrum, quædiu sub mortalitatis nostræ exuviis in hoc mundo peregrinatus est, pauperum infirmorum curam non solum per seipsum assidue gessisse, sed etiam illam Nobis in discipulis suis diligenter demandasse recordamur, necessariz Hospitalium in quibus infirmos quotidie cum maxima charitate recipi, & sollicite curari cognovimus, subventioni, & miserabilem personarum in eis degentium consolationi deesse non possumus. Unde majorem aliquorum necessitatem cognoscentes, temetis spirituales indulgentias, & alias gratias eis, aliisque similibus piis locis per Sedem Apost. olim concessas, generaliter certis rationabilibus de causis revocandas duxerimus, majori tamen, & urgentiori nonnullorum necessitate prospècta, similiter ex causis non minus comprobandis, illa adversus revocationes hujusmodi aliquando restituenda censuimus, ut quod ipsi personaliter præstare nequimus, ad id fideles ipsos exequendum spiritualibus muneribus invitemus.

Hic Pontifex revocavit indultum dispensandi super impedimentis matrimonialibus, & aliis quibuscumque defectibus, ac super irregularitatibus, necnon absolvendi, & alias gratias variis Ecclesiis, & tam nostro S. Spiritus in Saxia de Urbe Ordinis S. Augustini, quam certis aliis Hospitalibus, & piis locis per diversos Romanos Pontifices Prædecessores Noſtros, ac etiam per Nos, & Sedem prædictam varie concessa pluries limitaverimus, & restrinximus, & declaraverimus. Ac postremo ex certis tunc expressis causis, per nostras sub Dat. 13. Kal. Oct., Pontificatus nostri Anno III. desuper expeditas literas, Motu proprio revocaverimus, & cassaverimus, & annullaverimus, districtius inhibentes eorundem Hospitalium, & aliorum piorum locorum Præceptoribus, Superioribus, & personis, etiam sub excommunicationis late sententia pœna, ne de cetero indulgentiis, concessionibus, facultatibus, privilegiis, indultis, & aliis gratiis hujusmodi uti, seu se de illis introumittere quomodolibet præsumerent. Ac decernentes irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contingeret attentari, prout in dictis literis plenius continetur.

§.2. Ac

§.4. Ac mandantes in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub nostræ indignationis pœna dilectis filiis nostro Vitellotio S. Mariæ in Via-Lata Diacono Cardinali Vitellio nuncupato, moderno, ac pro tempore existenti S. R. E. Camerario, necnon dictæ Camerae Theſaurario, Clericis Præsentibus, & personis, ac quibusvis aliis, ad quos id quomodolibet spectat, & spectabit in futurum, quatenus præsentem nostram Motus proprii eedulam, necnon arrendamenta, locationes, & concessiones de dictis officiis, eorumque scripturis respective, ac desuper inter eundem Theſaurarium, ac quoscumque eorundem officiorum, & scripturarum respective arrendatarios, & assiduaros pro tempore intervenientia pacta, conventiones, & capitula in dicta Camera recipiant, & admittant, illaque in ejusdem Camerae libris, & protocollis registrari, describi, & annotari, ac desuper necessaria contractus, & instrumenta, cum debitis, ac solitis clausulis, cautelis, & obligatoribus, fieri, confici, & stipulari faciant, literasque patentes, & mandata oportuna arrendataris, ac aliis, quibus opus fuerit, dent, tradant, & exhibeant realiter, & cum effectu.

Clausula præſertive.

Clausula subblata.

Derogatio contrariorum.

Sola signatura sufficit.

Papæ subſcr.

Admissio in Camera.

§.5. Necnon decernentes arrendamenta, locationes, & concessiones, ac scripturas, & instrumenta desuper pro tempore facta valida, & efficacia fore, nec ob intentionis, seu voluntatis nostræ, aut alium quempiam defectum subreptionis, aut nullitatis vitio subiacere posse.

§.6. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, subblata, &c. judicari, & definiti debere, ac irritum, &c. attentari.

§.7. Non obstantibus nostris, per quas inter alia volumus, res, proventus, jura, & obventiones dictæ Camerae non nisi licitatione prævia cuiquam locari, arrendari, vel concedi non posse, neque debere, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis, &c. etiam Motu proprio, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus illorum veriores tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.8. Volumus autem, quod præsentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat in Judicio, & extra quacumque regula, seu Constitutione Apostolica contraria non obstante.

Placet Motu proprio. I.
Die 28. Maii 1564. admissa hæc est eedula Motus proprii ex decreto Camerae, & registrata libro secundo signaturarum SS. D. N. Papæ apud me Notarium fol. 83.

Hier. de Tarano.

1564. Conc. Trid. Sess. 21. cap. 19 statuit quæstiones elemosynarum aboleri, indulgentiasque per Ordinarios certa modo publicari.

Mic idem Pö- tefex pro sub- ventione hu- jus Hospitalis, ubi diverfa- pia opeta ex- ercentur, in- novat omni- ejus indul- gentias & pri- vilegia Conc. Trid non- coneraria pro- d. Hospitali tantum, ejus- que membris a venerabili Præceptore- specificandis.

§.2. Ac in Concilio Tridentino statu- tum sit, ut quæstiones elemosynarum, eor- umque nomen, & usus deinceps in qui- buscuque Christianæ Religionis locis pen- nitus aboleantur, nec quæstiones ad officium quæstorum hujusmodi exercendum ulterius admittantur. Et nihilominus, indulgentias, & alias spirituales gratias, quibus non ideo Concilium ipsum Christifideles pri- vandos esse censuit, in posterum per Ord- inarios locorum adhibitis duobus de Capitu- lo, debitis temporibus, Populo publican- das esse decrevit: Dans illi facultatem, etiam elemosynas hujusmodi, atque obla- ta sibi charitatis subsidia nulla profus mer- cede accepta, fideliter colligendi, ut tan- dem omnes vere intelligant Cœlestes hos Ecclesiæ Thefauros, non ad quæstum, sed ad pietatem exerceri.

§.3. Nos præfati Hospitalis nostri, ad quod non solum magnus pauperum infir- morum ex omnibus Christiani Orbis natio- nibus Romam venientium quotidie fit con- cursus, sed etiam in quo non parvus utrius- que sexus infantium expositorum numerus habetur, alitur, & instituitur; ipsæque pauperes puellæ nobiles, industriis viris ma- trimonio copulantur, & alia pietatis opera diligenter exercentur. Ut tot tantisque sumptibus ad id necessariis sufficere valeant, subventioni, quantum Nobis ex alto per- mittitur, consulere cupientes, ac omnia, & singula privilegia, indulgentias, etiam plenarias, facultates, indulta, & alias gratias eidem Hospitali, ejusque Præcepto- ri, membris, & personis per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores Nostros ac Nos, & Sedem prædictam hætenus quo- modolibet concessas, literarumque desu- per confectarum tenores præsentibus pro- fufficienter expressis habentes, Motu pro- prio, & ex certa scientia nostra, eadem privilegia, indulgentias, etiam plenarias, alias facultates, indulta, aliasque gratias, que præfato Concilii decreto minime ad- versantur, sed illi commode coaptari po- terunt, adhuc dumtaxat, ut illis omni- bus, & singulis, idem Hospitali, & ejus membra ad id per dilectum filium Bernar- dinum Cyrillum de Aquila modernum, & pro tempore existentem Præceptorem dicti Hospitalis, ad ejus beneplacitum in scri- ptis designanda, & specificanda, juxta ipsius decreti Conciliaris formam, & tenorem ubi- libet gentium uti, frui, & gaudere; ipsique fideles indulgentias, & alias gratias in eis contentas consequi libere, & licite valeant in omnibus, & per omnia, perinde, ac si revocatio, ac desuper expedita literæ no- stræ prædictæ non emanassent, Hospitali, ejusque Præceptori, & personis præfatis in perpetuum, Apostolica auctoritate tenore præsentium quatenus sint in usu, & dum- modo decretis Concilii hujusmodi non re- pugnent, vel præjudicent.

§.4. Quodque publicatio locorum ad- hibitis duobus de Capitulo temporibus de- bitis fieri debeat, qui, & elemosynas, aliaque oblata sibi charitatis subsidia, nulla

profus mercede accepta fideliter colligi, & ad effectum præmissum consignari de- beant, restitimus, ac de novo concedi- mus, & elargimur, ac idem Hospitali ad- versus literas nostras hujusmodi quoad præ- missa, in pristinum, & eum, in quo ante di- ctam revocationem erat, statum reponi- mus, & plenarie reintegramus. Ac pri- vilegia, indulgentias, facultates, indulta, & alias gratias hujusmodi dicto Hospitali restituta, & de novo concessa, Hospitaleque adversus revocationem nostram hujusmodi plene reintegratum esse, & censerit.

§.5. Et sic per quoscumque locorum Ord- inarios, & alios Judices, & Commissa- rios, quavis auctoritate fungentes, subla- tis eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judi- candi, & interpretandi facultate, & aucto- ritate, judicari, & definiri debere. Ac quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter con- tingerit attentari, irritum, & inane decer- nimus.

§.6. Non obstantibus præmissis, ac qui- busvis Apostolicis, necnon in Provinciali- bus, & Synodalibus Conciliis editis gene- ralibus, vel specialibus, Constitutionibus & Ordinationibus, ac omnibus illis, que in literis in ipsius Hospitalis favorem expe- ditis prædictis, non obtare concessum fuit, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub an- nulo Piscatoris, die 11. Octobris, millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, Pontifi- catus nostri Anno V.

Clausula fir- mata &c.

Clausula de- rogatorie.

D. P. An. V. 11. Octobris.

XCIX.

Prohibitio confidentiarum Beneficialium, & Reservatio dispositioni Sedis Apostolicæ, quorumcumque Beneficiorum in confi- dentiam receptorum, cum pœnarum inflicitione in hujusmodi criminis reos.

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanum Pontificem in excelsa mili- tantis Ecclesiæ specula constitutum, vigiles mentis oculos, non solum in absen- tium extendere, sed potissimum in præsen- tium, domesticorumque fratrum, & filio- rum suorum mores diligenter perscrutan- dos, aliquando reflectere, ac eos præfer- tum, quos in Apostolicæ sollicitudinis partem evocavit Altissimus, nedum ab omni pas- sionis illicitæ contagione, verum etiam ab ejus omnimoda suspitione vacuos & im- munes conservare decet, ut qui ceteros illustris officii sublimitate antecellunt, eor- dem prisca etiam illa morum integritate præstare dignoscantur.

§.1. Sane licet dudum, cum certam si- moniacæ pravitatis speciem, quam benefi- ciorum confidentiam vocant, etiam Roma- næ Curia, atque adeo in sacrum venerabi- lium

Exordium.

Causæ huius- Constitutionis.

lium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Collegium, quasi per cuniculos irrepisse, ac nonnullos ex ipsis fratribus, nimia quadam facilitate, seu po- tius importunis amicorum, familiariumque precibus adductos, beneficia Ecclesiastica in confidentiam hujusmodi recepisse, & frequenter recipere intelleximus, hanc il- licitam beneficentia exercenda, seu amici- tiæ colendæ viam, a tanto saltem Collegio prorsus eliminare cupientes, eosdem fra- tres in Consistorio nostro secreto, non se- mel admonuerimus, huic aliena benefi- cia custodiendi modo ne assuescerent, ne- ve illa hoc pacto recipient, utque sic re- cepta dimitterent, nihilominus nuper ad aures nostras pervenit eorum aliquos, mo- nitionis nostræ immo potius fuisset obli- tos, ea quæ custodienda receperant benefi- cia, nondum tamen dimisisse. Et insu- per illos, & nonnullos alios, etiam Patri- archas, Archiepiscopos, & alios Episco- pos, ac etiam Camera Apostolicæ Cleri- cos, Ecclesias, Monasteria, dignitates, & alia beneficia hujusmodi, in sui favorem, resignata, cessa, vel alias dimissa accep- tasse, aut de illis, per obitum, vel alias vacantibus, a Nobis, & Prædecessoribus nostris, seu etiam ab Ordinariis, & aliis inferioribus collatoribus, etiam ad patro- norum præsentationem, ad alterius com- modum sibi provideri obtinuisse, illaque, ac etiam alia aliter vacantia, sibi in titulum, commendam, vel administrationem, aut alias dicta auctoritate concessa, quandoque in resignantium, vel cedentium, seu etiam aliorum favorem cessasse, vel alias dimis- se. Ac sibi propterea pensiones annuas, ac fructus, redditus, & proventus Ecclesia- rum, Monasteriorum, dignitatum, & alio- rum beneficiorum hujusmodi, in toto, vel in parte, etiam aliquando cum facultate, illas, & illos transferendi, ac etiam collationem, provisionem, præsentationem, & aliam dispositionem beneficiorum eccle- siasticorum ad earumdem Ecclesiarum, Mo- nasteriorum, & dignitatum Prælatos pro tempore existentes, ac alios hujusmodi be- neficia pro tempore obtinentes pertinenti- um, necnon regressus, sive accessus, & ingressus ad Ecclesias, etiam Cathedrales, Monasteria, ac alia diversâ beneficia eccle- siastica sibi reservari procurasse, & obti- nuisse, ad hoc videlicet, ut confidentes sic Decimarum Apostolicarum, vel commu- nis dicti Collegii, & annuæ, aliorumque jurium dictæ Camera debitorum solutio- nem eludant, integrisque beneficiorum, etiam in mensibus Apostolicis vacantium, aut alias dispositioni Sedis Apostolicæ gene- raliter reservatorum collationibus, ac interdum, ut beneficia ipsa, tempore pro- cedente, in aliquorum, tunc forsan de ju- re inhabilium, & incapacium, vel non- dum adhuc natorum favorem, cedantur, seu resignentur, vel ut personæ inhabiles, & incapaces hujusmodi, etiam laici, pen- sionibus, ac fructibus, redditibus, & proventibus Ecclesiasticis fruantur, & gaudeant,

seu potius illis, & facultate transferendi prædicta abutantur, in animarum suarum periculum, & perniciosum exemplum.

§.2. Quare Nos hanc Cardinalium eorundem in monitionibus nostris parendo incuriam, & tam illorum, quam ceterorum Prælatorum, etiam Clericorum, ac alio- rum quorumcumque indignam fallaciam, conniventibus oculis diutius minime dissi- mulandam, sed huic errori, ne radices al- tius agat, occurrendum tandem esse cen- sentes. Et quoniam hanc ipsorum, qui mo- nitioni nostræ non parentes, beneficia hu- jusmodi in confidentiam, ut præfertur, re- tinuerunt, & fructus ex eis indebite, vel percipiendo, vel per alios nomine suo, etiam per simulatas illorum locationes, & fictas de receptis quietantias, ac donationes, & remissiones percipi finendo, graviter excesserunt Cardinalium metam, potius ex immoderata erga suos indulgentia, quam aliquo præceptorum nostrorum spreto pro- cessisse facile reputamus. Idcirco omnes, & singulas Ecclesias, etiam Metropolitanas, & alias Cathedrales, ac Monasteria, etiam consistorialia, prioratus, præposituras, præ- positatus, dignitates etiam majores, & principales, etiam conventuales, persona- tus, administrationes, & officia, ceteraque beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, secularia, & quorumvis Ordi- num, regularia, etiam de jurepatronatus etiam laicorum, etiam nobilium, & illu- strium, etiam ex fundatione, & dotatio- ne existentia, per eisdem Rom. Ecclesiæ etiam Episcopos Cardinales, & quoscum- que alios, etiam Patriarchas, Archiepisco- pos, & alios Episcopos, ac etiam eisdem Camera Clericos, in titulum, commen- dam, vel administrationem, aut alias, in hujusmodi confidentiam jure prohibitam, cujusvis personæ, ut præfertur, contem- platione, vel intuitu, quovis modo rece- pta, illorum liberam collationem, & dis- positionem Nobis & Sedi Apostolicæ harum serie reservantes, ipso jure a die receptionis earumdem vacavisse, & vacare. Ac fructuum, & pensionum reservationes, ac facultates transferendi, & collationis benefi- ciorum concessiones, eis, ut præmittitur, factas, ac regressus, sive accessus, & in- gressus concessos hujusmodi cessasse, & ces- sare, ac extinctos esse.

§.3. Et eosdem Cardinales, seu quovis alios, a prima die receptionis beneficiorum hujusmodi, citra fructus, redditus, & pro- ventus earumdem Ecclesiarum, Monaste- riorum, dignitatum, & aliorum benefi- ciorum, ac pensiones prædictas indebite percipere, suosque facere non potuisse, ne- que debuisse, sed illos, omnes & singulos ad Camera eandem devolutos fuisse & esse, illique deberi, ac ipsos Cardinales, & alios, ad quorum manus quomodolibet pervenerunt, & eorum hæredes, ad inte- gram illorum restitutionem in utroque foro teneri, & ad id opportunis juris remediis compelli debere auctoritate Apostolica, te- nore præsen, decernimus, & declaramus.

§.4. Et

Beneficia in confidentiam recepta a die receptionis vacasse, hic Pontifex decernit, & Sedi Apost. reservat.

Redditusque ad Camera Apost. applicat.